

Naročnik:
Direkcija Republike Slovenije za ceste
Tržaška cesta 19
1000 Ljubljana

DRŽAVNA CESTA MED AVTOCESTO A2 LJUBLJANA
– OBREŽJE PRI NOVEM MESTU IN MEJO Z
REPUBLIKO HRVAŠKO

OKOLJSKO POROČILO ZA DPN ZA
GRADNJO DRŽAVNE CESTE MED
AVTOCESTO MARIBOR - LJUBLJANA IN
AVTOCESTO A2 LJUBLJANA – OBREŽJE
PRI NOVEM MESTU (3. RAZVOJNA OS –
OSREDNJI DEL)

ODGOVORI NA RECENZIJO

OIKOS, svetovanje za razvoj, d.o.o.
Jarška cesta 30
1230 Domžale

Domžale, junij 2009

1.1 Splošni podatki o recenziji

Naslov naloge:	Recenzija okoljskega poročila za DPN za gradnjo državne ceste med avtocesto A1 Maribor - Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu (3. razvojna os – osrednji del)
Naročnik recenzije:	Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, Dunajska 47, Ljubljana
Predstavnica naročnika:	mag. Helena Šolar, univ. dipl. geogr.
Izdellovalka recenzije:	Natalija Vrhunc, univ. dipl. geogr., soc. kult.

1.2 Podatki o okoljskem poročilu, ki je predmet recenzije

Naslov:	Recenzija okoljskega poročila za DPN za gradnjo državne ceste med avtocesto A1 Maribor - Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu (3. razvojna os – osrednji del)	
Naročnik okoljskega poročila:	Direkcija RS za ceste Tržaška c. 19 1000 Ljubljana	
Izdellovalec:	Oikos, svetovanje za razvoj, d.o.o.	
Odgovorna nosilka projekta:	Mojca Hrabar, univ. dipl. biol., M.Sc. Enviro. Mngm.	
Datum izdelave:	december 2008	
Številka naloge:	756	
Izdellovalci okoljskega poročila:		
Mojca Hrabar, univ. dipl. biol., M.Sc. Environ. Mngm.	Narava	
Renata Rozman, univ. dipl. biol.	Dodatek za presojo sprejemljivosti	
Center za kartografijo favne in flore	Narava	
Marijan Govedič, univ. dipl. biol. <i>in sodel.</i>	Dodatek za presojo sprejemljivosti	
dr. Miha Adamič, univ. dipl. inž. gozd.	Narava	
	Dodatek za presojo sprejemljivosti	
Andrej Rozman, univ. dipl. inž. gozd.	Narava	
	Dodatek za presojo sprejemljivosti	
Archi.ka d.o.o.	Krajina	
Epi Spektrum d.o.o.	Podnebne razmere in zrak,	
Boštjan Peršak, univ. dipl. fiz.	hrup	
Urša Zakrajšek, univ. dipl. geogr.	Kulturna dediščina	

Urša Šolc, univ.dipl.geogr.
Klemen Strmšnik, univ.dipl.geogr.
Matjaž Harmel, univ.dipl.inž.gozd.
Matej Rauch, univ.dipl.inž.gozd.
Petra Karo, univ. dipl.inž.živil.tehn.
Anes Durgutović, inž.geoteh. in rud.
Geologija, d.o.o., Idrija
Jože Janež, univ.dipl.inž.geol.
Bojana Zagoda, univ.dipl.inž.geol.
Aleksandra Privšek

Tereza Černigoj

Kmetijstvo
Gozdarstvo
Narava, Dodatek za presojo
sprejemljivosti
Površinske in podzemne vode
Površinske in podzemne vode
- zunanji sodelavci

Kulturna dediščina,
Pregled dokumentov
Kartografske priloge

1.3 Odgovori na recenzijo

Recenzija poročila je bila opravljena junija 2008, nekaj pripomb je bilo podanih po popravkih poročila. V nadaljevanju so podane pripombe recenzentke, ki jim sledijo odgovori na pripombe, zapisani s poševnim tiskom.

Splošno

1. Manjka Zvezek 1 s povzetkom. Povzetki posameznih obravnavanih segmentov se sedaj nahaja v Zvezku 2, predvidevam, da bodo prestavljeni v Zvezek 1.

Odgovor: Zvezek 1 je bil pripravljen naknadno in posredovan recenzentki.

2. Manjka analiza smernic oz. povzetek ključnih smernic.

Odgovor: analiza smernic je podana v prilogi.

3. Manjka (pod)poglavje, ki bi ocenilo sprejemljivost oz. ustreznost, primerjalne prednosti in primerjalne slabosti predloga najustreznejše variante (PNV).

Odgovor: dodan je kratek opis predlagane najustreznejše variante oz. postopka njenega izbora, iz katerega so razvidne njene prednosti.

4. Pogrešam navedbo (npr. v podpoglavju sklepne ocene sprejemljivosti) v okoljskem poročilu predlaganih optimizacij, ki predstavljajo možnost izboljšanja poteka trase v fazi idejnega projekta.

Odgovor: dodan je kratek opis optimizacij, kot so bile predlagane med pripravo variant, in kratek opis možnih optimizacij v nadaljnjih fazah projektiranja.

5. Glede na to, da je bilo okoljsko poročilo oddano v delovni verziji, pričakujem, da bo v popravljeni verziji poročilo vsebovalo manjkajoče dekle (povzetek za naravo, št. odseka, urejeno številčenje tabel in poglavij, strani idr.) ter da bo tudi ustrezno oblikovno urejeno.

Odgovor: poročilo je dopolnjeno, oštevilčevanje je popravljeno.

6. Ponekod je potrebno novelirati zakonske podlage (Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, Zakon o graditvi objektov, Zakon o vodah, Zakon o varstvu okolja, Uredba o posebnih varstvenih območjih, Zakon o varstvu kulturne dediščine).

Odgovor: poročilo je dopolnjeno z dodatnimi navedbami zakonodaje v vsakem poglavju.

7. Preveriti ali so na območju plana tudi IBA območja, razglašena z novelacijo Uredbe o posebnih varstvenih območjih, 6.5.2008).

Odgovor: Nekatere trase na zaključnih delih (priključki na AC Ljubljana – Novo Mesto) posežejo na območje t.i. SPA dodatka Krakovski gozd - Šentjernejsko polje, vendar je poseganje minimalno. Poročilo je dopolnjeno s tem dejstvom.

8. Pripombe na Zvezek 2 je potrebno smiselno upoštevati tudi v Zvezku 0 in v Zvezku 1.

Odgovor: Zvezek 0 in 1 sta popravljena.

Zvezek 2

Splošno

1. Tabela 2: Pri predstavitvi okoljskih ciljev za kakovost zraka (imisija) je potrebno cilj popraviti, saj gre zgolj za uporabo kazalcev NO₂ in PM₁₀, in ne vseh naštetih.

Odgovor: okoljski cilj je popravljjen.

2. Pogl. 2 Podatki o planu: manjka navedba planov, ki so se upoštevali pri obravnavi kumulativnih planov.

Odgovor: naštetih so plani občin, ki so bili upoštevani pri presoji.

3. Pogl. 2.7. Namenska raba prostora: predlagam kratek opis oz. komentar tabele, ki s površino navaja prisotno NRP na območju plana.

Odgovor: v tem poglavju ni tabele s pregledom NRP, menimo tudi, da ni potrebna, saj je namenska raba prikazana v kartografskih prilogah.

4. Pogl. 2.8. Predvideno obdobje izvajanja plana: navesti je potrebno še čas obratovanja plana, torej plansko obdobje za katerega se gradi državna cesta. V kolikor gre za fazno izvedbo (2-pasovnica, 4-pasovnica) je potrebno to napisati.

Odgovor: poglavje je dopolnjeno.

5. Pogl. 2.9. Potrebe po naravnih virih, Tabela 4: dodati kratek komentar na prikazane podatke v tabeli; bistven podatek je količina odvečnega materiala, ki ga bo potrebno deponirati. Hkrati ni jasno, zakaj se v zadnjem stolpcu navaja seštevek vseh količin, saj se posamezne postavke med seboj izničujejo (izkopi vs. nasip ali deponije).

Odgovor: dodana je interpretacija tabele 4. Seštevek vseh količin je bil odstranjen iz tabele, saj bi bil smiseln le kot prikaz celotne količine materiala, s katerim se bo rokovalo, če bi bile pri izračunih količin upoštevane tudi količine materiala za nasipe, pripeljanega od drugod.

6. V pogl. 3.4. Alternativne možnosti: navedeno je, da so bile variante G1, I3 in I4 kasneje še optimizirane. Predlagam, da se doda pojasnilo iz katerih razlogov so bile optimizirane (okoljski, kakšni drugi ?!).

Odgovor: dodana je razlaga oz. opis vzrokov za optimizacije.

Podnebne razmere in kakovost zraka

1. Predlagam, da se tekst – z vsem spoštovanjem do avtorjev – skrajša, predvsem izloči podvajanja (metodološki pristop naj bo samo v dotičnem poglavju, opise variant se lahko izloči, saj so podani na začetku Zvezka 2, ipd.).

Odgovor: poglavje je skrajšano.

2. Pogl. 4.1.2.1.3. Metoda dela, Tabela 15: Lestvica za vrednotenje glede na primernost posameznih variant ne sodi v okoljsko poročilo, zato predlagam, da se izloči, kot tudi ocenjevanje po tem kriteriju.

Odgovor: lestvico in ocene za primerjalno študijo variant smo umaknili iz okoljskega poročila.

3. V tekstu se večkrat pojavlja navedba variante 7 – predlagam, da se v oklepaju napiše za katero varianto oz. kombinacijo odsekov gre.

Odgovor: Poročilo je dopolnjeno.

Hrup

1. Predlagam, da se tekst – z vsem spoštovanjem do avtorjev – skrajša, predvsem izloči podvajanja (metodološki pristop naj bo samo v dotičnem poglavju, opise variant se lahko izloči, saj so podani na začetku Zvezka 2, ipd.).

Odgovor: tekst je skrajšan podobno kot poglavje o vplivih na kakovost zraka in podnebne spremembe.

2. Pogl. 4.2.2.1.4. Metodologija vrednotenja, Tabela 29: Lestvica za vrednotenje glede na primernost posameznih variant ne sodi v okoljsko poročilo, zato predlagam, da se izloči, kot tudi ocenjevanje po tem kriteriju.

Odgovor: lestvico in ocene za primerjalno študijo variant smo umaknili iz okoljskega poročila.

3. Pogl. 4.2.3.3. Ocena obstoječe obremenitve s hrupom: pojavil se je lapsus – podatki o številu stavb z varovanimi prostori.... So v tabeli 31, ne v tabeli 30. V celotnem poglavju je potrebno urediti številčenje tabel.

Odgovor: številčenje tabel je popravljeno.

4. Slike 15-30: predlagam, da se prestavijo v Zvezek 3, Grafične priloge.

Odgovor: slike smo zaradi ilustrativnosti ohranili v besedilu okoljskega poročila. V Zvezku 3 so ostale grafične priloge, prikazane v večjem merilu.

Podzemne vode

1. Pogl. 4.3.1.2. Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov, Tabela 38: Lestvica ocen glede na primernost variant ni ustrezna. Uporabiti je potrebno ocene predpisane z uredbo, ki predpisuje izdelavo okoljskih poročil.

Odgovor: lestvica je popravljena v skladu z lestvico iz uvodnih poglavij, kot je bila dogovorjena z naročnikom na scopingu.

2. Pogl. 4.3.3. Vrednotenje in ocenjevanje stopnje primernosti variant, Tabela 39: vse variante, razen G3,G3-n2,I5, so ocenjene z oceno E – uničujoč vpliv, kar pomeni, da niso sprejemljive za izvedbo. To pomeni, da plan v teh variantah ni izvedljiv.

Odgovor: poglavje je dopolnjeno z razlago pogojev, pod katerimi so trase sprejemljive.

3. Hkrati se v naslednjem poglavju navaja sprejemljive optimizacije, s katerimi bi trase postale sprejemljive, zato naj se ocena spremeni v C – pogojno sprejemljiva oz. nebitven vpliv, v kolikor so izvedeni omilitveni ukrepi. Sicer tudi PNV ni sprejemljiv za izvedbo.

Odgovor: tabela z ocenami je ustrezno dopolnjena, podani so pogoji, pod katerimi se ocena lahko spremeni v C.

4. Pogl. 3.3.1. Omejitve, ki izhajajo iz pravnih režimov: predlagam, da se pogl. preimenuje v pogl. omilitveni ukrepi, ki v obravnavi podzemnih vod manjka. Vsebina že sedaj dejansko ustreza, saj poglavje navaja potrebne optimizacije, s katerimi bodo variante sprejemljive.

Odgovor: vsebino poglavja smo uvrstili v poglavje o ocenjevanju vplivov, saj iz tega pravzaprav izhajajo ocene. Dodali pa smo poglavje »Omilitveni ukrepi«, kjer smo navedli nekaj splošnih omilitvenih ukrepov za zmanjšanje vplivov.

5. Dodati pogl. spremljanje stanja okolja.

Odgovor: poglavje je dodano.

Površinske vode

1. Pogl. 4.4.1.2. Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov, Tabela 40: Lestvica ocen glede na primernost variant ni ustrezna. Uporabiti je potrebno ocene predpisane z uredbo, ki predpisuje izdelavo okoljskih poročil.

Odgovor: lestvica je popravljena v skladu z lestvico iz uvodnih poglavij, kot je bila dogovorjena z naročnikom na scopingu.

2. Z metodologijo za oceno vpliva s spremembo kategorizacije vodotoka po morfološkem značaju se sicer strinjam, vendar predlagam, da se doda na kakšni oddaljenosti od vodotoka je pomemben vzporeden potek z njimi – npr. priobalni pas.

Odgovor: metodologija je sedaj popravljena – predstavljena je metodologija, določena na scopingu z naročnikom, zato pripomba ni več relevantna. Na podlagi te pripombe pa je dopolnjeno poglavje o stanju: območje, na katerem vrednotimo vzporedni potek, je definirano kot priobalno zemljišče.

3. Pri metodologiji za kazalec sprememba poplavne ogroženosti pri oceni »vpliv je zelo velik« manjka navedba pogostosti poteka čez redko poplavljenno območje in območje katastrofalnih poplav.

Odgovor: metodologija je sedaj popravljena – predstavljena je metodologija, določena na scopingu z naročnikom, zato pripomba ni več relevantna.

4. Pogl. 4.4.2.1. Vodotoki in njihov morfološki značaj, Tabela 41: razvrstitev vodotokov v kategorije vodotokov po morfološkem značaju je na Atlasu okolja, ARSO podana v 4 razredih, ne 3, kot je navedeno v poročilu.

Odgovor: v okoljskem poročilu je omenjen razred 3 kot ena od kategorij štirih razredov, v katere se razvršča vodotoke po morfološkem značaju, in ne 3 razredi.

5. Pogl. 4.4.2.2. Kakovost površinskih vodotokov: pojavil se je lapsus v prvem stavku – namesto podzemne vode je pravilno površinske vode.

Odgovor: napaka je popravljena.

6. Pogl. 4.4.2.3. Poplavna območja: navede naj se še povratno dobo za pogoste in redke poplave.

Odgovor: poročilo je dopolnjeno.

7. Pogl. 4.4.3.4. Skupna ocena primernosti odsekov in variant, Tabela 47: v zadnjem stolpcu ni primerno navajati »ocena primernosti«, saj gre za oceno vpliva.

Odgovor: navedba primernosti je bila odstranjena iz okoljskega poročila – tako iz tabel kot iz naslovov tabel in naslovov poglavij.

5. Ni ustrezno, da je skupna ocena za posamezne variante C, kljub temu, da je varianta pri oceni vpliva na poplavno varnost dobila oceno D (bistven, nesprejemljiv vpliv). Zato naj se ocena za poplavno varnost (Tabela 46) popravi v C – sprejemljiv vpliv z omilitvenimi ukrepi; hidrološko-hidravlična analiza bo pokazala ali so omilitveni ukrepi možni ali ne.

Odgovor: ocena je popravljena.

8. Pogl. 4.4.3.5. Omejitve, ki izhajajo iz pravnih režimov: predlagam, da se pogl. preimenuje v pogl. omilitveni ukrepi, ki v obravnavi površinskih vod manjka.

Odgovor: poglavje smo preimenovali v skladu s pripombo, dodali smo še nosilce omilitvenih ukrepov in preverjanja njihove izvedbe ter fazo izvajanja, v kateri naj se omilitveni ukrep izvede.

9. Dodati pogl. spremljanje stanja okolja.

Odgovor: poglavje je dodano.

Kmetijske površine

Ni pripomb.

Gozdarstvo

Ni pripomb.

Narava

1. Tabela 19: domnevam, da se je pojavil lapsus – namesto vpliv na netopirje je prikazan vpliv na divjad.

Odgovor: napaka je popravljena.

2. Predlagam, da se tudi za metulje doda tabelarni prikaz ocen.

Odgovor: dodana je tabela z ocenami za posamezne variante.

3. Vplivi na EPO in NV so zelo skopo opisani, naštetih so le posamezne NV oz. EPO, opisa vpliva pa ni. Tako tudi ni transparentno, zakaj imajo posamezni odseki oceno D – bistven vpliv oz. če je ta ocena utemeljena. Predlagam, da se vplivi in ocene na NV in EPO bolj utemeljijo.

Odgovor: dodan je kratek opis vplivov.

4. Dejstva v zvezi s pomanjkljivimi podatki naj se navede tudi v pogl. o opozorilih o celovitosti poročila.

Odgovor: poročilo je dopolnjeno, v poglavju »Opozorilo o celovitosti okoljskega poročila« smo pojasnili težave v zvezi s pomanjkljivimi podatki.

Kulturna dediščina

1. Pogl. 4.6.4.2. Vplivi na okoljske cilje plana: menim, da je varianta H1 bolj primerna od variante H2. Zadnja zarezje v kulturno krajino Vrhovo, kar se težko optimizira, medtem, ko se potek variante H1, ki povezi gospodarsko poslopje na domačiji Vrhovo lahko optimizira ter se objektu izogne.

Odgovor: strinjamo se s pripombo, H1 je sedaj bolj ovrednotena kot H2.

Krajina

1. Pogl. 4.7.5.1. Opis posamezne variante poteka državne ceste ter vrednotenje vpliva, Tabele 83-94: v zadnjem stolpcu je kot ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi navedena ocena B, ki je v skladu z uredbo, ki predpisuje izdelavo okoljskih poročil ocena, za katero praviloma ni potrebno izvajati posebnih omilitvenih ukrepov. Ocena naj se popravi v C, v stolpcu, kjer je navedena ocena brez upoštevanja omilitvenih ukrepov pa naj se navede ocena D.

Odgovor: s pripombo se ne strinjamo. Ocenjevanje razumemo tako, da je v primeru ocene C poseg sprejemljiv, vendar le, če se izvedejo omilitveni ukrepi. V zadnjem stolpcu pa je podana ocena za stanje po izvedbi omilitvenih ukrepov – ko je torej vpliv nebitven.

2. V pogl. 4.7.5.1.8. Odsek I, varianta I5: pojavil se je lapsus »se na avtocesto A2 priključuje najbolj zahodno, ne vzhodno«.

Odgovor: napaka je popravljena.

Sklepna ocena sprejemljivosti plana

1. Pogl. 5.1. Ocena sprejemljivosti izvedbe plana: potrebno je podati komentar na »predlog najustreznejše variante« ter jo na kratko oceniti, opisati, glede vpliva na okolje oz. okoljske cilje plana ter na kratko naštetih njene primerjalne prednosti in pomanjkljivosti, glede na vse obravnavane segmente.

Odgovor: dodan je opis izbora najustreznejše variante, iz katerega je razvidno, zakaj je izbrana kombinacija odsekov najugodnejša.

Dodati je potrebno navedbo optimizacij, ki so potrebne, da bodo trase sploh/bolj sprejemljive (optimizacija poteka variante G2 preko VVO Medlog, raziskava podzemne vode v vrtnah B2 in B3 pri Sevnici na odseki H1 in I1, optimizacije na podlagi hidrološko-hidravlične analize za G2 varianto, raziskave na podlagi terenskih raziskav, ki bodo potrebne za umeščanje PNV z vidika varstva narave idr.) in ki se bodo prenesle izdelovalcu idejnega projekta, v DPN in v poročilo o vplivih na okolje .

Odgovor: dodano.

2. Pogl. 5.2. Opozorilo o celovitosti okoljskega poročila: pojasniti način upoštevanja okoljskih ciljev pri pripravi plana (ali so bili upoštevani, do katere mere ipd.).

Odgovor: dodano je pojasnilo.

Predlagam, da se v tem poglavju še enkrat ponovi dejstvo, da bo prometnica dvopasovna, poročilo pa je izdelano za 4-pasovnico; v smislu manjših posledic na uničenje kmetijskih površin, gozda, krajine... Pojasniti tudi, so bili izdelani segmenti zrak, podnebne spremembe in hrup - ali razlike v 2 pasovih ne vplivajo na rezultat?!

Odgovor: dodano.

V kolikor se kasneje predvideva razširitev je to potrebno omeniti pri časovni opredelitvi izvedbe plana; podobno velja za faznost gradnje odsekov.

Odgovor: dodano.

Zvezek 3: Grafične priloge

1. Na vseh kartah naj se k linijam tras dopišejo imena posameznih odsekov.
Odgovor: karte so dopolnjene.
2. Na preglednih situacijah bi bilo smiselno bolj poudariti mrežo vodotokov, saj je sedaj praktično nevidna, dejansko pa predstavlja pomemben krajnotvorni element na območju plana.
Odgovor: karte so dopolnjene.
3. Na kartah, ki prikazujejo kulturno dediščino dodati list – šifrant, ki EŠD-jem pripisuje imena enot kulturne dediščine.
Odgovor: dodan je šifrant.
4. Karte, ki prikazujejo gozdne funkcije so nejasne, ni jasno katere funkcije prikazujejo in kaj pomenijo številke na kartah. Predlagam, da se prikažejo samo funkcije na 1. stopnji poudarjenosti.
Odgovor: karte so popravljene.
4. Smiselno bi bilo dodati še prikaz VVO in poteka tras – lahko na 1 ali 2 listih.
Odgovor: dodano.
5. Na kartah namenske (planske) rabe dodati legendo. Sedaj je sicer napisan sklic na G.6.0, vendar te grafične priloge ni; pa tudi sicer je bolj smiselno, da se legenda nahaja pri grafičnem prikazu.
Odgovor: legenda je zaradi preglednosti dodana na posebnem listu, ki je priloga grafičnim prilogam z namensko rabo prostora.
6. Pojasniti, kaj pomenijo v legendi: »zunANJI rob cestnega telesa« in »cestno telo« oz. kakšna je razlika med tema dvema prikazoma.
Odgovor: narejen je jasnejši prikaz.